การพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเยาวชน ตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

Innovation a network of sabiengboon Youth to create a youth immunity of Tambon Bo Yai, Amphoe Borabu, Mahasarakham Province

กิตติชัย พิมพ์จ่อง[1] อวยชัย วะทา[2] และประภัสสร ปรีเอี่ยม[3]
Kittichai Pimjong[1], Auychai Wata[2] and Prapatson Preeiam[3]
สาขาวิชานวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม[1,2,3]
Innovation for Local Development, Faculty of Political Science and Public Administration,
Rajabhat Maha Sarakham University[1,2,3]
Corresponding author, E-mail : kittichai_@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์ สภาพปัญหาของเยาวชน ชุมชนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จากอดีตจนถึงปัจจุบัน 2) เพื่อพัฒนาหลักสูตรเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเยาวชน และ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบและประเมินผล เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพปัญหาของเยาวชน ชุมชน ได้แก่ ผู้มีอายุระหว่าง 10-19 และอาศัยอยู่ในบ้านบ่อใหญ่ จำนวน 5 หมู่บ้าน จำนวน 30 คน 2) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญ ได้แก่ ผู้นำเยาวชน จำนวน 5 คน ปราชญ์ท้องถิ่นหรือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือนักวิชาการ จำนวน 5 คน ผู้แทนกองสาธารณสุข อบต.บ่อใหญ่ จำนวน 5 คน ผู้แทนครูหรือผู้บริหารการศึกษา จำนวน 5 คน และแกนนำ อสม. จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 คน 3) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบและประเมินผล ได้แก่ เครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญ ในชุมชนบ่อใหญ่(ทั้ง 5 หมู่บ้าน) จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ประกอบด้วย การสนทนากลุ่ม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และศึกษาจากภาคสนาม วิเคราะห์ผลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาความ ผลการวิจัยพบว่า 1) สถานการณ์ ชุมชนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จากอดีตจนถึงปัจจุบันพบว่า ตำบลบ่อใหญ่มีเนื้อที่ประมาณ 34,606.30 ไร่ เป็นพื้นที่ลาบลุ่ม มีประชากรทั้งหมด 12,632 คน แยกเป็นชาย 6,320 คน หญิง 6,312 คน ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง และสภาพปัญหาของเยาวชนจากการสัมภาษณ์ และสนทนากลุ่มกับชุมชน พบว่าทุกคนมีความต้องการที่จะให้พัฒนาเยาวชนในชุมชนตำบลบ่อใหญ่เป็นอันดับแรก เนื่องจากในปัจจุบันชุมชนตำบลบ่อใหญ่ กำลังประสบกับปัญหาด้านเยาวชนเป็นอย่างมาก อาจมีสาเหตุเนื่องมาจาก ภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนไป มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร และในชุมชนเป็นที่ตั้งของสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาทำให้ชุมชนมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น บ้านเช่า โรงแรม รีสอร์ท และหอพัก ทำให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว สิ่งที่ตามมาคือปัญหาของเยาวชนที่มีแหล่งมั่วสุม ดื่มสุรา ยกพวกตีกัน และทำให้มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน จนทำให้ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ส่งผลให้หลังคลอดเยาวชนไม่สามารถเลี้ยงดูบุตรได้จึงสร้างภาระให้กับผู้ปกครอง และก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมาอย่างต่อเนื่อง 2) พัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญได้หลักสูตรฯค่ายพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเยาวชนของชุมชนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล แนวคิด วัตถุประสงค์ ป้าหมาย ระยะเวลา เนื้อหา สื่อที่ใช้ในการดำเนินการ โครงสร้างหลักสูตร/แผนกิจกรรม โดยใช้กระบวนการ พลัง 5 โดย อันประกอบด้วย 1) พลังตัวตน 2) พลังครอบครัว 3) พลังสร้างปัญญา 4) พลังเพื่อนและกิจกรรม 5) พลังชุมชน และประเมินผลหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเยาวชนชุมชนตำบลบ่อใหญ่ 3) ผลการทดลองใช้และประเมินผลหลักสูตร พบว่า กระบวนการของกิจกรรมพลัง 5 ประกอบด้วย

1) พลังตัวตน 2) พลังครอบครัว 3) พลังสร้างปัญญา 4) พลังเพื่อนและกิจกรรม 5) พลังชุมชน เป็นกิจกรรมที่ทำให้เยาวชนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปในทางที่ดี กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์แก่ชุมชน

คำสำคัญ : เครือข่ายเยาวชน ; เสบียงบุญ ; ภูมิคุ้มกัน

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) To study the situation, Problems of Youth in community Tambon Bo Yai, Amphoe Borabu, Mahasarakham province from past to present 2) to develop a network of sabiengboon Youth, and 3) to implement and evaluate. The qualitative research, The target of the research. 1) The target of to study the situation, Problems of Youth in community Tambon Bo Yai include, Those aged between 19-20 years And lived in Ban Boyai, 5 villages a total of 30 people. 2) The target of develop a network of sabiengboon Youth include, Youth leaders were 5 people, Local scholars or experts were 5 people. Health officials or academician were 5 people, Office of Public Health Practice representatives of Tambon Bo Yai were 5 people, Teacher representative or director were 5 people, and mainstay of Village Health Volunteer were 5 people, a total of 30 people. 3) The target of to implement and evaluate. include, a network of sabiengboon Youth in Tambon Bo Yai, were 30 people. The instruments used in research, Focus Group Discussion, Interviewand Observation. The results were presented by descriptive analysis Research findings were as :

1) the situation, Problems of Youth in community Tambon Bo Yai, Amphoe Borabu, Mahasarakham province from past to present, the area is about 34,606.30 acres. A lowland area, With a population of 12,632, 6,320 men, 6,312 women, Most of them are employed, and problems of youth, from the interview and focus group, found that, everyone has needs positive youth development in Tambon Bo Yai. Because the youth are very problematic, may cause due to economic and social change, with the advancement in technology and communications. And it is home to a secondary school. Make the community have facilities, such as, rent house, hotels, resorts & hostels, the facility has increased dramatically. What follows is Youth problem. The mingling, drink alcohol, and have sex, premature of pregnancy. They can not feed their children, thus creating a burden to parents and social. 2) Develop a network of Sabiengboon Youth, the curriculum of Sabiengboon Youth of Tambon Bo Yai, Amphoe Borabu, Mahasarakham province were consisted of Principles and rationale, concept, objective, targeted, duration, content, learning media, curriculum structure, activity plan, using the process power 5, consisted of a power of self, power of family, power of intelligence, power of pee, power of community, and course evaluation, developed curriculum is consistent and appropriate of Youth in community Tambon Bo Yai. 3) The results to implement and evaluate found that the process Power 5, consisted of a power of self, power of family, power of intelligence, power of pee, power of community, A good activity, make youth behave better, dare to comment, creative expression, benefit the community.

Keywords : Network of Youth ; Sabiengboon ; Immunity

บทนำ

เยาวชนเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของประเทศเนื่องจากในอนาคตเยาวชนจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศและยังเป็นรากฐานของสังคมดังนั้นการส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความสามารถทักษะและกระบวนการคิดของเยาวชนจึงเป็นการเตรียมความพร้อมและป้องกันปัญหาด้านต่างๆที่จะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาคนโดยกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) [1] ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนได้แก่การเสริมสร้างสุขภาวะคนไทยให้ได้รับการพัฒนาทุกช่วงวัยนอกจากนั้นเยาวชนเป็นวัยที่ก้าวผ่านจากความเป็นเด็กสู่ความเป็นผู้ใหญ่เป็นวัยที่ชอบความเป็นอิสระมีความเชื่อมั่นในตัวเองต้องการเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัวด้วยตนเองมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งทางร่างกายจิตใจอารมณ์และสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่ง พบว่าเยาวชนจะมีความคิดค่อนข้างอิสระเป็นตัวของตัวเองพยายามสร้างเอกลักษณ์ให้เพื่อนและสังคมยอมรับแยกตัวออกจากครอบครัวไม่ยอมรับความคิดเห็นของผู้ปกครองทำให้เกิดปัญหาต่างๆตามมามากมาย และเยาวชนของชาติทุกคนจำเป็นต้องได้รับการเอาใจใส่และดูแลอย่างเหมาะสมและรอบด้านในแต่ละช่วงวัยจากพ่อแม่ ผู้ดูแล ชุมชน และสังคมด้วยความรู้ที่หลากหลายแบบสหวิชาชีพ รวมทั้งต้องใช้ทักษะและเจตคติที่เห็นคุณค่าของเด็กและเยาวชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ แต่คำนึงถึงความเท่าเทียม เป็นธรรม และการมีส่วนร่วมแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559) [2] ได้กำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาเด็กและเยาวชน เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคธุรกิจ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคมในทุกระดับเยาวชนทุกคนควรได้รับการสนับสนุนให้มีโอกาสในการแสดงออกตามความถนัดของตนเอง เป็นการสร้างคุณค่าความภาคภูมิใจและยอมรับนับถือ จากครอบครัวและสังคม ทั้งยังเป็นแรงเสริมทางบวกที่จะทำให้เด็กมีความทะเยอทะยานในสิ่งที่ดี เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

สถานการณ์และสภาพปัญหาเยาวชน จังหวัดมหาสารคาม ปี พ.ศ.2557 จากการสำรวจ จากรายงานการเฝ้าระวังโรคซึมเศร้าและเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย (รง.506DS) ของกระทรวงสาธารณสุข ปี2557 มีความพยายามทำร้ายตนเอง จำนวน 12 ราย ฆ่าตัวตายสำเร็จ จำนวน 1 ราย นอกจากนี้ยังพบว่ามารดาตั้งครรภ์อายุต่ำกว่า 20 ปี นอกจากนี้ยังมีประเด็นปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในเด็กและเยาวชน ปี จังหวัดมหาสารคาม พบมารดาอายุต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 24 ราย ร้อยละ 0.27 มารดาอายุต่ำกว่า 15 ปี ถึงต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 722 ราย ร้อยละ 15.24 จากสภาพปัญหาเยาวชนในปัจจุบันของตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดหมาสารคาม จะพบว่าเยาวชนเติบโตอยู่ในยุคกระแสบริโภคนิยม กำลังเผชิญกับกระแสค่านิยมเลียนแบบวัฒนธรรมตะวันตกอย่างรุนแรง ค่านิยมการบริโภคดังกล่าวดึงดูดให้เด็กใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ ส่งผลต่อค่านิยมและพฤติกรรมของเยาวชนไทยในด้านต่างๆ อาทิเช่น ด้านการบริโภคอาหาร ด้านการใช้ชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ในปัจจุบัน เป็นที่นิยมเป็นอย่างยิ่ง เรียกว่า โซเชียลมีเดีย (Social Media) พบว่ากลุ่มเยาวชนวัยรุ่นส่วนใหญ่ใช้โซเชียลมีเดียเพื่อความบันเทิงมากกว่าแสวงหาความรู้ ซึ่งความเจริญทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วนี้ได้นำค่านิยมแบบวัตถุนิยมเข้ามาทำให้เกิดความหลงใหลมัวเมามากยิ่งขึ้นส่งผลให้เยาวชนวัยรุ่นขาดการคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างมีเหตุผลในการใช้ชีวิต [3]

จากการลงศึกษาพื้นที่ชุมชนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคามโดยการลงพื้นที่ พบว่า ตำบลบ่อใหญ่เป็นอีกชุมชนหนึ่งที่กำลังประสบปัญหาด้านเยาวชนอันมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพพื้นที่เศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารที่ไหลทะลักเข้าสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่องจึงทำให้ชุมชนตำบลบ่อใหญ่ กลายเป็นสังคมชนบทกึ่งเมืองมีการเจริญเติบโตทางด้านวัตถุ มีระบบการสื่อสารที่ทันสมัยประกอบกับในชุมชนเป็นสถานที่ตั้งของสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาทำให้ในชุมชนมีสิ่งอำนวยความสะดวกการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจที่เงินเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตทำให้ประชาชนชุมชนบ้านบ่อใหญ่มีการเปลี่ยนแปลด้านอาชีพกล่าวคือจากอาชีพเกษตรกรรมในท้องถิ่นไปเป็นอาชีพทางานรับจ้างในตัวเมืองเนื่องจากการคมนาคมสะดวกรวมทั้งปัจจุบันมีเทคโนโลยีด้านการเกษตรมีความทันสมัยทำให้ใช้ระยะเวลาในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมไม่มากเช่นในอดีตซึ่งผลจากการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ดังกล่าวได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชุมชนโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่รับเอาวัฒนธรรมการเลียนแบบสิ่งไม่ดีจากภายนอกโดยไม่รู้เท่าทันในขณะที่ครอบครัวก็มีเวลาในการดูแลเอาใจใส่เด็กเยาวชนน้อย

ลง ทำให้เยาวชนมีพฤติกรรมมั่วสุมดื่มสุราก่อปัญหาการทะเลาะวิวาท ลักขโมย ขับขี่มอเตอร์ไซค์ ติดยาเสพติด มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และตั้งครรภ์ในวัยเรียน แม้เยาวชนเหล่านั้นจะพยายามปรับปรุงตัวเองแล้วก็ตามแต่ผู้ใหญ่กลุ่มดังกล่าวก็ยังมีอคติและมีความรู้สึกติดลบกับภาพลักษณ์ที่ผ่านมาเนื่องจากผู้ใหญ่กลุ่มนี้มีความคิดเห็นว่าเยาวชนเหล่านั้นเป็นผู้สร้างปัญหาให้กับครอบครัวและชุมชนจึงทำให้เยาวชนไม่ได้รับโอกาสในการเริ่มต้นชีวิตใหม่และถูกกีดกันออกจากชุมชน [4]

จากการลงศึกษาพื้นที่ชุมชนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคามโดยการลงพื้นที่ พบว่า ตำบลบ่อใหญ่ เป็นอีกชุมชนหนึ่งที่กำลังประสบปัญหาด้านเยาวชนอันมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพพื้นที่เศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารที่ไหลทะลักเข้าสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่องจึงทำให้ชุมชนตำบลบ่อใหญ่ กลายเป็นสังคมชนบทกึ่งเมืองมีการเจริญเติบโตทางด้านวัตถุ มีระบบการสื่อสารที่ทันสมัยประกอบกับในชุมชนเป็นสถานที่ตั้งของสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาทำให้ในชุมชนมีสิ่งอำนวยความสะดวกการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจที่เงินเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตทาให้ประชาชนชุมชนบ้านบ่อใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงด้านอาชีพกล่าวคือจากอาชีพเกษตรกรรมในท้องถิ่นไปเป็นอาชีพทางานรับจ้างในตัวเมืองเนื่องจากการคมนาคมสะดวกรวมทั้งปัจจุบันมีเทคโนโลยีด้านการเกษตรมีความทันสมัยทำให้ใช้ระยะเวลาในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมไม่มากเช่นในอดีตซึ่งผลจากการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ดังกล่าวได้นาไปสู่การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชุมชนโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่รับเอาวัฒนธรรมการเลียนแบบสิ่งไม่ดีจากภายนอกโดยไม่รู้เท่าทันในขณะที่ครอบครัวก็มีเวลาในการดูแลเอาใจใส่เด็กเยาวชนน้อยลง [5]

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัย จึงเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาเยาวชนในพื้นที่ของชุมชนตำบลบ่อใหญ่ดังกล่าวโดยการดึงเอาศักยภาพและพลังภายในที่ซ่อนอยู่ในตัวตนของเยาวชนออกมาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้กับตนเองครอบครัวและชุมชนการยึดแนวทาง“เด็กเป็นคนคิดคนทำและผู้ใหญ่เป็นผู้สนับสนุน” โดยมีความเชื่อว่าหากเยาวชนได้รับการเสริมสร้างพลังอย่างเพียงพอก็จะทำให้พวกเขามีภูมิคุ้มกันมีความรู้สึกถึงคุณค่าในตนเองสามารถรับมือจัดการกับปัญหาการล่อลวงและสิ่งมอมเมาได้จนเกิดภูมิคุ้มกันในที่สุด นอกจากนี้ผู้วิจัยยังมีความหวังว่าการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเยาวชนของชุมชนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้จะสามารถช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาเยาวชนของชุมชนตำบลบ่อใหญ่ ได้และอาจจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้อันจะนำไปสู่ความสุขร่วมกันทั้งเยาวชนและชุมชนโดยการดำเนินงานในครั้งนี้จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของครอบครัวชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่จึงจะทำให้การเสริมสร้างพลังเยาวชนประสบผลสำเร็จ มีภูมิคุ้มกันที่ดี ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยใช้กระบวนการสร้าง 5 พลัง ได้แก่ พลังแห่งตัวตน พลังเพื่อนและกิจกรรม พลังครอบครัว พลังปัญญาและความรู้ พลังชุมชน เพื่อให้เกิดภูมิคุมกันเยาวชนชุมชนบ่อใหญ่ ที่ให้มีความเข้มแข็งต่อเนื่องยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์ สภาพปัญหาของเยาวชน ชุมชนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จากอดีตจนถึงปัจจุบัน

2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเยาวชนของตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบและประเมินผล การพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเยาวชน ของชุมชนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกตามขั้นตอนดำเนินการวิจัยได้ดังนี้

1.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพปัญหาของเยาวชน ชุมชน ได้แก่ ผู้มีอายุระหว่าง 10-19 และอาศัยอยู่ในบ้านบ่อใหญ่ จำนวน 5 หมู่บ้าน (ซึ่งเป็นหมู่บ้านชื่อเดียวกันจาก 18 หมู่บ้าน) รวมจำนวน 30 คน

1.2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเยาวชน ได้แก่ ผู้นำเยาวชน จำนวน 5 คน ปราชญ์ท้องถิ่นหรือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เจ้าหน้าที่

สาธารณสุขหรือนักวิชาการ จำนวน 5 คน ผู้แทนกองสาธารณสุข อบต.บ่อใหญ่ จำนวน 5 คน ผู้แทนครูหรือผู้บริหารการศึกษา จำนวน 5 คน และแกนนำ อสม. จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 คน

1.3 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบและประเมินผล ได้แก่ เครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญ ในชุมชนบ่อใหญ่ (ทั้ง 5 หมู่บ้าน) จำนวน 30 คน

2. ด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยเลือกเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ การพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเยาวชนโดยผู้วิจัยได้ศึกษาตามเนื้อหาดังนี้

2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเยาวชน

2.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันเยาวชน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม โดยกระบวนการสร้างภูมิคุ้มกันเยาวชน 5 พลัง ได้แก่ พลังแห่งตัวตน พลังเพื่อนและกิจกรรม พลังครอบครัว พลังปัญญาและความรู้ พลังชุมชน

2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพจิตวัยรุ่น

2.4 ความรู้และทักษะเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดำเนินการวิจัยด้วยการวิจัยและพัฒนา (R&D) ใน 3 ระยะ ขับเคลื่อนกระบวนการวิจัยและพัฒนาด้วยรูปแบบการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Parcipatory Action Research : PAR) มีชุมชนเป็นผู้ร่วมวิจัยและพัฒนา ส่วนผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยกระบวนการ (Facilitator) ซึ่งได้ดำเนินการเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพปัญหาของเยาวชน ชุมชน ตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จากอดีตจนถึงปัจจุบัน

ระยะที่ 2 พัฒนาหลักสูตรเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญเพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน ของชุมชนบ้านบ่อใหญ่ ตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

ระยะที่ 3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบและประเมินผล การพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเยาวชนของชุมชนบ่อใหญ่ ตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสนทนากลุ่ม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบบันทึกการสนทนากลุ่มผู้วิจัยใช้บันทึกขณะดำเนินการสนทนากกลุ่มเป้าหมาย โดย ประเด็นที่ใช้ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับแนวทางการการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเยาวชนของชุมชนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

2. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ ตำแหน่ง สถานที่สัมภาษณ์ วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ เวลาที่สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทางการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเยาชนของชุมชนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับทางการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเยาชนของชุมชนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

3. แบบสังเกต แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ ผู้สังเกต วัน เดือน ปี ที่สังเกต เวลา และสถานที่สังเกต

ตอนที่ 2 สิ่งที่สังเกตและผลการสังเกต

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกต และการสัมภาษณ์ ด้วยวิธีการเชิงพรรณนา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามไปยังผู้นำหมู่บ้านเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวมรวมข้อมูล โดย ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองในพื้นที่

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตใช้การวิเคราะห์จากเนื้อหาเชิงพรรณนา

2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์จากเนื้อหาเชิงพรรณนา

3. ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มซึ่งมีลักษณะเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในลักษณะการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ผลการศึกษาสถานการณ์ สภาพปัญหาของเยาวชน ชุมชนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาสภาพปัญหาเยาวชนของชุมชนตำบลบ่อใหญ่ จากการประชุมเวทีประชาคมร่วมกันในการจัดทำแผนของชุมชน ประจำปี 2557 โดยการมีส่วนร่วมจากภาครัฐ ได้แก่ สถานศึกษา สาธารณสุข ภาคท้องถิ่นได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ และภาคประชาชนได้แก่ แกนนำสุขภาพครอบครัว อสม.และแกนนำเยาวชน และโดยการคืนข้อมูลสุขภาพชุมชน จาก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อใหญ่ และได้นำข้อมูลมาจัดลำดับความสำคัญของประเด็นปัญหาสุขภาพของเยาวชนของชุมชนบ่อใหญ่ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขคือ ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งกำลังเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญส่งผลให้เกิดปัญหาตามมา คือ ขอเสนอปัญหา ตามลำดับ ดังนี้ ลำดับที่ 1 แนวโน้มปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งกำลังเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญส่งผลให้เกิดปัญหาตามมา ได้แก่ 1) แม่วัยรุ่นมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น 2) ปัญหาทารกน้ำหนักตัวน้อย 3) ปัญหาการขาดสารไอโอดีนใน เด็กเนื่องจากมารดาวัยรุ่นไม่ฝากครรภ์ 4) จำนวนวัยรุ่นและเยาวชนป่วยเป็นกามโรค ลำดับที่ 2 เยาวชนใช้สารเสพติด ลำดับที่ 3 ปัญหาด้านอุบัติเหตุ

ดังนั้น ในการขับเคลื่อน แก้ไขปัญหาของเยาวชนชุมชนตำบลบ่อใหญ่ ชุมชนบ่อใหญ่ จึงมีมติร่วมกันว่า ร่วมกันด้วยการเสนอการดำเนินกิจกรรม เพื่อสร้างเสริมภูมิคุ้มกันเยาวชนโดยใช้กระบวนการ พลัง 5 โดย อันประกอบด้วย 1) พลังตัวตน 2) พลังครอบครัว 3) พลังสร้างปัญญา 4) พลังเพื่อนและกิจกรรม 5) พลังชุมชน ซึ่งจากการศึกษาสถานการณ์ในพื้นที่ด้วยการพหุลักษณ์ท้องถิ่น ทำให้ค้นหาและพบนวัตกรรมในการพัฒนาท้องถิ่นได้ จึงกำหนด “พื้นที่บ่มเพาะความรู้ชุมชน” เป็นสถานที่จัดการความรู้ให้กับคนในชุมชน โดยจัดตั้ง “สถานีสาราณียธรรม” พื้นที่บ่มเพาะศูนย์ถ่ายทอดความรู้ของคนทุกช่วงวัย บนกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นภายใต้ความถูกต้องและเป็นธรรม พัฒนากระบวนการและส่งเสริมศักยภาพและทุนที่มีอยู่ในชุมชน โดยกระบวนการบ่มเพาะความรู้อยู่บนฐานของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น เป็นการศึกษาสถานการณ์ในพื้นที่เป็นตัวตั้งโดยคำนึงถึงภูมิสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม มีทิศทางการพัฒนาบนฐานคิดด้านสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและวิถีชีวิต เป็นการวิวัฒนาการผสมผสานอย่างต่อเนื่องระหว่างหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักพุทธธรรมและการจัดการความรู้ [6]

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเยาวชนของตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า พบว่า พัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญได้ร่างหลักสูตรฯค่ายพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเยาวชนของชุมชนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล แนวคิด วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ระยะเวลา เนื้อหา สื่อที่ใช้ในการดำเนินการ โครงสร้างหลักสูตร/แผนกิจกรรม โดยใช้กระบวนการ พลัง 5 ประกอบด้วย 1) พลังตัวตน เป็นการรวมพลังคุณค่าในตนเองพลังสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นในตนเองและพลังการสร้างทักษะชีวิตอันได้แก่การอยู่ในสังคมอย่างสันติสุขการช่วยเหลือผู้อื่นการมีจุดยืนที่ชัดเจนรักความยุติธรรมไม่แบ่งแยกชนชั้นความซื่อสัตย์ความรับผิดชอบการมีวินัยในตนเองที่จะไม่ข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยง 2) พลังครอบครัวเป็นพลังความรักความเอาใจใส่วินัยและการมีชีวิตที่เป็นแบบอย่างมีการติดตามและช่วยเหลือที่เหมาะสมเชิงบวกในบ้านมีความอบอุ่นและปลอดภัย 3) พลังสร้างปัญญาเป็นพลังความมุ่งมั่นในการเพิ่มพลังปัญญาได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกระบบการศึกษารวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) พลังเพื่อนและกิจกรรมเป็นพลังการทากิจกรรมในหมู่เพื่อนๆที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมชุมชนเกิดวินัยในหมู่เพื่อนเช่นกิจกรรมออกกาลังกายการเล่นกีฬาสันทนาการนอกหลักสูตร 5) พลังชุมชนเป็นพลังของกลุ่มชนที่อาศัยอยู่รวม

กันด้วยความเอื้ออาทรมีความเข้าใจเป็นมิตรไมตรีมีวินัยและเป็นแบบอย่างที่ดีมีปิยวาจามีจิตอาสามีความอบอุ่นความปลอดภัยภายในชุมชนและมีกิจกรรมร่วมกัน และประเมินผลหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพบว่ามีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเยาวชนชุมชนตำบลบ่อใหญ่

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบและประเมินผล การพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเยาวชน ของชุมชนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า

3.1 ผลจากการทดลองและประเมินผลการจัดกิจกรรมพลังตัวตน พบว่า หลังจากที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้ทำกิจกรรมเสริมสร้างพลังเยาวชนพัฒนาทักษะกีฬาโดยให้เยาวชนรวมกลุ่มตามกีฬาที่ตนเองชอบกีฬาฟุตบอลเซปักตระกร้อการทำห่อเหรียญโปรยทาน การปลูกผักปลอดสารพิษ โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญจากงานศิลปะและวัฒนธรรมจากวิทยาลัยการอาชีพ กิจกรรมการให้เยาวชนเข้าร่วมในพิธีทำบุญของปู่ตากิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในค่ายเยาวชน เสบียงบุญ โดยเฉพาะการรู้สึกถึงคุณค่าในตัวเองซึ่งถ้าเยาวชนรู้สึกว่าตัวเองมีคุณค่าก็จะดำเนินชีวิตต่อไปได้เยาวชนชุมชนบ่อใหญ่มีศักยภาพด้านหมอลำ

3.2 ผลจากการทดลองและประเมินผลการจัดกิจกรรมพลังครอบครัวพบว่า หลังจากที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เยาวชนบ่อใหญ่ที่เป็นผู้ชายมองว่าครอบครัวมีอิทธิพลต่อตนเองน้อยเพราะบางคนไม่ได้อยู่กับพ่อแม่มีตายายหรือปู่ย่าเลี้ยงเนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ไปทางานกรุงเทพหรือบางคนก็ทางานในตัวเมืองจังหวัดมหาสารคาม ไปทางานตอนเช้าและกลับถึงบ้านก็ค่าไม่ค่อยได้เจอกันเยาวชนได้สะท้อนเกี่ยวกับครอบครัวตนเองดังข้อความจากการสัมภาษณ์ ดังนี้“บ่ค่อยได้เว้ากันสิบอกยังกะมีแต่ด่าขอเงินกะยาก” “ยามมีบุญพ่อกับแม่สิมาจากกรุงเทพมาคราวเดียวกะกลับยังบ่ได้เว้ายังกัน” ในส่วนผู้ปกครองกลับมองว่าลูกไม่ค่อยอยู่บ้านมาจากโรงเรียนก็ไปเล่นกับเพื่อนกลับบ้านก็ดึกในส่วนเยาวชนหญิงยังมีความผูกพันกับครอบครัวยังเชื่อฟังพ่อแม่น้องบีบอกว่า “สิไปไสต้องขอแม่ก่อนถ้าเพิ่นบ่ให้ไปกะบ่ได้ไป” แต่ก็มีเรื่องที่ผู้ปกครองไม่ชอบคือเรื่องแต่งตัวเนื่องจากชอบใส่กางเกงขาสั้นซึ่งมองว่าไม่งามเนื่องจากเป็นผู้หญิงแต่เมื่อให้เยาวชนร่วมกันแสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นว่าเมื่อมีปัญหาครอบครัวจะอยู่เคียงข้างพวกเขาตลอดพี่หญาเล่าว่า “น้องท้องเรียนอยู่ ม. 5 พ่อแม่เขาก็รับตอนนี้เลี้ยงลูกช่วยกัน”น้องนัดเป็นชายมีลักษณะแต่งตัวคล้ายผู้หญิงพ่อแม่ก็ไม่ได้ว่าอะไรขอให้ลูกเป็นคนดีซึ่งทุกคนเห็นพ้องกันว่าแม้ว่าพ่อแม่จะดุด่าแต่สุดท้ายก็ใจดีเหมือนเดิมและเมื่อเขามีปัญหาที่เพิ่งสุดท้ายยังคงเป็นครอบครัวสาเหตุเป็นเพราะชุมชนบ่อใหญ่ ถึงแม้จะเป็นสังคมชนบทกึ่งเมืองแต่สังคมชนบทก็ยังปลูกฝังความรักความผูกพันโดยเฉพาะพ่อแม่แต่ยังมีความเป็นชนบทลักษณะครอบครัวเป็นครอบครัวขยายในบ้านจะประกอบไปด้วย ปู่ ย่า ตา ยาย พี่ ป้า น้า อา ดังนั้นเมื่อเยาวชนมีปัญหาก็ยังสามารถพูดคุยปรึกษาหารือกับคนอื่นในบ้านที่เขาคิดว่าช่วยเขาได้เช่นน้องแก้ว“มีเรื่องอะไรจะบอกยายแม่เข้าใจยาก”ซึ่งถือว่าพลังครอบครัวมีอิทธิพลต่อตัวเยาวชนหนองขอนมากเช่นกัน

3.3 ผลจากการทดลองและประเมินผลการจัดกิจกรรมพลังสร้างปัญญา พบว่า หลังจากที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ทำกิจกรรมในชุมชนบ่อใหญ่ จะมีการเรียนรู้และการสืบต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ดีงามเช่นการให้เยาวชนมีส่วนร่วมในงานต่างๆเช่นบุญมหาชาติบุญบั้งไฟเลี้ยงบ้านการฟ้อนรำซึ่งถ่ายทอดวัฒนธรรมภูมิปัญญามาอย่างต่อเนื่องเยาวชนจะเป็นแกนหลักในการทำกิจกรรมเยาวชนมีการการทำเหรียญโปรยทานและดอกไม้จัดจันทร์ และการปลูกผักปลอดสารพิษพระราชทานซึ่ง ได้รับพระราชทานพันธุ์ผัก ได้นำมาปลูกไว้รับประทาน แบ่งปันให้เพื่อนบ้าน และกลุ่มเยาวชนมีรายได้จากผักปลอดสารพิษแม้ว่าจะมีการจัดอบรมในระยะเวลาสั้นแต่เยาวชนบ่อใหญ่ ในกลุ่มที่มีจิตอาสาก็สามารถทาได้นอกจากนี้เยาวชนมีความคิดในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

3.4 ผลจากการทดลองและประเมินผลการจัดกิจกรรมพลังเพื่อน พบว่า หลังจากที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน กลุ่มเพื่อนถือว่ามีความสำคัญมากเนื่องจากในการชวนเยาวชนเข้าร่วมทีมวิจัยเยาวชนหลายคนขอดูเพื่อนก่อนไม่กล้าตัดสินใจกลัวและกังวลว่าจะไม่มีเพื่อนที่ตนเองสนิทอยู่ในทีมด้วยเมื่อมีการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ก็จะมีรายชื่อของเพื่อนติดไปด้วยเสมอกล้าแสดงความคิดเห็นในการจัดเวทีครั้งแรกเป็นรวมกลุ่มทั้งผู้นำชุมชนผู้ปกครองและเยาวชนพบว่าเยาวชนมาเข้าร่วมประชุมน้อยไม่ออกความคิดเห็นและมาเข้าร่วมประชุมไม่นานเมื่อมีการจัดเวทีแยกกลุ่มเยาวชนมีการชักชวนเพื่อนเข้าร่วมมากขึ้นทุกคนมีความสุขในการทากิจกรรม

ที่ตนเองสนใจมีการระดมความคิดเกี่ยวกับปัญหาของเยาวชนเองแนวทางการแก้ไขสิ่งที่เยาวชนต้องการสิ่งสนับสนุนจากผู้ใหญ่รวมถึงศักยภาพที่เยาวชนสามารถทาได้พบว่าในชุมชนบ่อใหญ่มีชมรม To be number one จัดทำพานทำเหรียญโปรยทานและการประดิษฐ์ดอกไม้จันทน์ แต่เมื่อทางทีมวิจัยได้นำเยาวชนไปศึกษาดูงานที่จังหวัดหนองกาฬสินธุ์ ทำให้เยาวชนมีแนวคิดในการทำกิจกรรมเพิ่มขึ้นโดยการรวมเยาวชนที่มีความสนใจร่วมกันเช่นกลุ่มกลองยาวโดยกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นนี้เป็นประโยชน์แห่กันหลอนบุญผะเหวด งานแต่งงานงานบุญบั้งไฟกลุ่มรับจัดงานศพโดยกิจกรรมที่ทำคือเป็นผู้ดำเนินรายการจัดเตรียมงานดอกไม้จันทน์ผ้าบังสุกุลเตรียมสถานที่ทาเหรียญโปรยทานและพิธีสงฆ์กลุ่มอนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้านหมอลำมีพี่ต้อม(ความเป็นเยาวชนเสบียงบุญ) น้องนัดซึ่งร้องได้ทั้งลากลอนลาเพลินน้องเฟินและสมาชิกอีก 5 คนซึ่งทุกคนชอบในดนตรีอีสานจะใช้แสดงในงานแต่งงานงานบวชนาคและงานบุญประจำปี

3.5 ผลจากการทดลองและประเมินผลการจัดกิจกรรมพลังชุมชน พบว่า หลังจากที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้ทำกิจกรรมกันและสามรถสรุปศักยภาพของชุมชนบ่อใหญ่ ในด้านต่างๆ ดังนี้ด้านคนชุมชนแม้ว่าจะเป็นชุมชนชนบทกึ่งเมืองแต่ความเกี่ยวเนื่องจากการมีบรรพบุรุษที่สืบทอดกันมายาวนานซึ่งมี 3 ตระกูลใหญ่เป็นหลักได้แก่ตระกูลแก่นการตระกูลแว่นแคว้นและศรีสารจึงทำให้คนในชุมชนมีความเป็นพี่น้องกันอีกทั้งส่วนใหญ่เป็นคนพื้นเพเดิมดังนั้นทำให้คนในชุมชนยังมีความห่วงหาเอื้ออาทรกันเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในชุมชนทุกคนไม่มองเป็นปัญหาของคนคนเดียวแต่ยังอยากช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีการไปมาหาสู่ถามถึงทุกข์สุขของกันและกันชุมชนมีผู้นำที่เป็นแบบอย่างที่ดีมุมมองของผู้ใหญ่ในชุมชนที่มีต่อเยาวชนจะมีการพูดให้กำลังใจให้ความชื่นชมไม่ใช่แค่จับผิดตำหนิติเตียนผู้นำในชุมชนเป็นต้นแบบของการจัดการกติการะดับต้นๆวางกฎกติกาประเมินผลและติดตามเกิดระบบการเฝ้าระวังสมาชิกในชุมชนทำให้เยาวชนเข้าใจคำว่าสิทธิและเสรีภาพรู้ว่าอะไรที่เสนอได้อะไรที่ทาได้และแค่นี้ทำไม่ได้ภายใต้ระบบของกฎเกณฑ์และระบบวินัยคนในชุมชนดูแลซึ่งกันและกันบนพื้นฐานของความรักความปรารถนาดีความเอื้ออาทรความผูกพันมีเหตุมีผลคือมีทั้งความรักปิยวาจามีทั้งกฎกติกาการติดตามประเมินผลเป็นที่ปรึกษาที่ดีของเยาวชนเยาวชนเกิดการเรียนรู้ทักษะในการแก้ปัญหาภูมิใจในวิถีชีวิตของตัวเองมีจิตอาสามีความอบอุ่นความปลอดภัยภายในชุมชนและการมีกิจกรรมร่วมกันเอื้อเฟื้อต่อกันและกันมีน้ำใจชอบช่วยเหลือกันและกันที่สำคัญจากคาบอกเล่าของกลุ่มเยาวชนว่าผู้นำชุมชนยอมรับฟังความคิดเห็นของเยาวชนทำให้เยาวชนกล้าที่จะแสดงออกมากยิ่งขึ้น

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสถานการณ์ สภาพปัญหาของเยาวชน ชุมชนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จากอดีตจนถึงปัจจุบัน

จากการศึกษาสถานการณ์ สภาพปัญหาของเยาวชน ชุมชนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จากอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยการสัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม จาก กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้นำเยาวชนชุมชนตำบลบ่อใหญ่ พบว่า สถานการณ์ชุมชนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จากอดีตจนถึงปัจจุบันพบว่า ตำบลบ่อใหญ่มีเนื้อที่ประมาณ 34,606.30 ไร่ เป็นพื้นที่ลาบลุ่ม มีประชากรทั้งหมด 12,632 คน แยกเป็นชาย 6,320 คน หญิง 6,312 คน ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง และในปัจจุบันปัญหาเยาวชนชุมชนตำบลบ่อใหญ่อยู่ในขั้นวิกฤติโดยสถานการณ์และแนวโน้มปัญหาเยาวชนวัยรุ่น คือ การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย สารเสพติด ปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ปัญหาด้านสุขภาพจิต การฆ่าตัวตาย ปัญหาด้านอุบัติเหตุและแนวโน้มปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยซึ่งกำลังเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญส่งผลให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา ทุกคนจึงมีความต้องการที่จะให้แก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการสร้างเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญ โดยที่สมาชิกยินดี สมัครใจ เข้าร่วม และมีการจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญ มีกิจกรรมหลักที่สำคัญและทำร่วมกันคือ 1) กิจกรรม “รณรงค์ให้เยาวชนเข้าวัดปฏิบัติธรรมพุทธศาสนิกชนคนวันอาทิตย์” 2) กิจกรรมรณรงค์ป้องกันและไขปัญหายาเสพติดในเยาวชน 3) กิจกรรม รณรงค์ป้องกันโรคเอสด์ ในวัยรุ่น วัยไส 4) กิจกรรมห้องสมุดเอื้ออาทรเพื่อน้องบ่อใหญ่ 5) กิจกรรมบริการสืบค้นข้อมูลข่าวสารผ่านอินเตอร์เน็ท 6) กิจกรรมประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารร่วมกัน 2 เดือนต่อครั้ง 7) กิจกรรมหารายได้ร่วมกันของกลุ่ม เช่น ได้แก่การจัดทำเหรียญโปรยทาน

การปลูกผักปลอดสารพิษ เพื่อหารายได้เข้ากองทุนของเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญ และมีองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อใหญ่ดูแลให้การสนับสนุน ตามแผนงานโครงการที่คณะกรรมการเยาวชนเสบียงบุญเสนอในแต่ละปี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Varathip Kaenjai and his team [7] ได้ศึกษาการพัฒนาเสริมสร้างพลังเยาวชนแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างสุขในชุมชนหนองขอนอำเภอเมืองจังหวัดอุบลราชธานีพบว่า รูปแบบการสร้างเสริมพลังอำนาจให้กับเยาวชนเพื่อสร้างความสุขให้กับเยาวชนและชุมชนโดยเยาวชนและชุมชน ครอบครัว สังคมมีส่วนร่วมให้การแก้ไขปัญหาและชุมชนมีความสุข และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

Samou Sangson [8] ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของเยาวชนเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดยาเสพติด ในตำบลท่าไม้ อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของเยาวชนเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดยาเสพติดในตำบลท่าไม้ อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการมีส่วนร่วมของเยาวชนเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดยาเสพติด พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเยาวชนเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดยาเสพติด พบว่า การมีส่วนร่วมในการคิด มีการวางแผนและปฏิบัติการประชาสัมพันธ์อย่างจริงจังโดยใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อให้เข้าถึงเยาวชนที่สนใจเข้าร่วมในการป้องกันการแพร่ระบาดยาเสพติดในชุมชน การมีส่วนร่วมในการการประเมินผล ได้อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานให้กับเยาวชนที่มีส่วนร่วมในการป้องกันการแพร่ระบาดยาเสพติดในชุมชนให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการป้องกันการแพร่ระบาดยาเสพติด มีส่วนร่วมในการประเมินความสำเร็จในการดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ โดยการบันทึกผลการทำงาน และการมีส่วนร่วมในการเสนอแนะและปรับปรุง โดยการจัดเวทีเพื่อทบทวนข้อมูลเกี่ยวกับการแพร่ระบาดในยาเสพติดในชุมชน

2. ผลการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเยาวชนของตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

จากผลการศึกษาสถานการณ์ และสภาพปัญหาของเยาวชนชุมชนตำบลบ่อใหญ่ พบว่า ทุกคนมีความต้องการให้มีการสร้างเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญ และให้มีการเข้าค่ายพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเยาวชนของชุนชนตำบลบ่อใหญ่ โดยพัฒนาหลักสูตรค่ายการพัฒนาเครือข่ายเสบียงบุญ 5 พลัง สร้างเสริมภูมิคุ้มกันเยาวชน ซึ่งประกอบด้วย หลักการและเหตุผล แนวคิด วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ระยะเวลา เนื้อหา สื่อที่ใช้ในการดำเนินการ โครงสร้างหลักสูตร/แผนกิจกรรม โดยใช้กระบวนการ พลัง 5 ประกอบด้วย 1) พลังตัวตน 2) พลังครอบครัว 3) พลังสร้างปัญญา 4) พลังเพื่อนและกิจกรรม 5) พลังชุมชน และประเมินผลหลักสูตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกและพัฒนาความเป็นผู้นำเยาวชนเสบียงบุญ ทั้งด้านการบริหารและบริการ ให้ผู้นำเยาวชนเสบียงบุญ สามารถให้ความช่วยเหลือดูแลเพื่อนสมาชิกในด้านการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาและสร้างภูมิคุมกันทางจิตใจให้กับเยาวชน ผู้นำเยาวชนเสบียงบุญ เป็นแบบอย่างที่ดี และถ่ายทอดค่านิยมความเป็นหนึ่ง โดยไม่พึ่งยาเสพติด ให้แก่เพื่อนสมาชิก และสร้างเครือข่ายผู้นำเยาวชนเสบียงบุญ และขยายเครือข่ายแกนนำเยาวชนเสบียงบุญจากรุ่นสู่รุ่น สู่สถานศึกษา สู่ชุมชน อื่นๆ โดยการเรียนรู้จากการทำงานร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Dadatphatt Bonvonchai [9] ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมการสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสังกัดรุงเทพมหานคร พบว่า ข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรเสริม มี 3 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรเสริม ขั้นที่ 2 การสัมภาษณ์และตอบแบบสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลผลการสำรวจสภาพปัญหายาเสพติดจากความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน พบว่า นักเรียนเสพยาเสพติดหลายประเภท ได้แก่ บุหรี่ สุรา มากที่สุด และต้องการให้มีการควบคุมตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษามีความต้องการจำเป็นหลักสูตรเสริมมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sittichai Nantaratkul and team [10] พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการดูแลเยาวชนให้ปลอดจากยาเสพติด สำหรับผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับความต้องการฝึกอบรมพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการดูแลเยาวชน ให้ปลอดยาเสพติดสำหรับผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

พบว่า ข้อมูลเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการฝึกอบรมพัฒนา ความรู้ความเข้าใจในการดูแลเยาวชนให้ปลอดจากยาเสพติดในระดับมากทั้ง 4 เรื่อง เรียงตามลำดับ ดังนี้ 1) วิธีการและแนวทางการดูแลเยาวชนให้ปลอดจากยาเสพติด 2) การมี ส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดูแลเยาวชนให้ปลอดจากยาเสพติด 3) การสร้างครอบครัว อบอุ่นเพื่อให้เยาวชนปลอดจากยาเสพติด และ 4) ความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติด ส่วนผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบและประเมินผล การพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเยาวชนของชุมชนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยนำหลักสูตรไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญ ในชุมชนบ่อใหญ่ (ทั้ง 5 หมู่บ้าน) ตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคามจำนวน 30 คน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเข้าสู่กลุ่มคือ 1)แกนนำเยาวชน ที่ยินดีสมัครใจเข้าร่วมโครงการ 2) เป้าหมายของการเข้าร่วมมือ การเป็นเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญซึ่งแกนนำเยาวชน ได้ทำข้อตกลงเป็นแกนนำเยาวชนหลังอบรมพัฒนาศักยภาพ และเข้าร่วมเรียนรู้กับกลุ่มอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง หรือตามที่กลุ่มกำหนด 3) สนใจ และเข้าร่วมกระบวนการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเยาวชน พบว่า เยาวชนทุกคนผ่านหลักสูตร “การพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญ 5 พลัง สร้างภูมิคุ้มกันเยาวชน” คือ พลังตัวตน พลังครอบครัว พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม และพลังชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย Phawadee Phantuwongsa [11] ได้ศึกษาการพัฒนาความเข้าใจและการเข้าและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างเครือข่ายเยาวชนในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่าผลการประเมินโครงการเกี่ยวข้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเครือเยาวชน พบว่า เยาวชนที่เข้าร่วมโปรแกรมกระบวนการกลุ่ม สามารถสร้างเครือข่าย ได้ 6 เครือข่าย เกิดโครงงานเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 6 โครงงาน และผลการประเมินโครงงานมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 81-85 คะแนน จัดอยู่ในเกณฑ์ดีมากทุกกลุ่ม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kannika Permanent [12] ได้ศึกษาผลของโปรแกรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีต่อพลังตัวตนและพลังสร้างปัญญาของเด็กนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบางเขน (ไว้สาลีอนุสรณ์) กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลองมีคะแนนจากแบบสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กวัยเรียนด้านพลังตัวตนและด้านพลังสร้างปัญญา สูงกว่าเข้าร่วมโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กวัยเรียนด้านพลังตัวตนและด้านพลังสร้างปัญญาสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีความเห็นว่าการเข้าร่วมโปรแกรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีต่อพลังตัวตนและพลังสร้างปัญญา ช่วยให้นักเรียนพัฒนาตนเองในด้านความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบวินัยในตนเองที่จะไม่ข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยง มีทักษะในการตัดสินใจโดยคำจึงถึงผลดีและผลเสียจากการตัดสินใจนั้น รวมถึงการมีทักษะในการปฏิเสธสามารถแก้ปัญหาขัดแย้งด้วยสันติวิธี การตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง ความรู้สึกว่าชีวิตยังมีความหวัง มีเป้าหมายของชีวิตและมองโลกในแง่ดี เพื่อที่จะอยู่ในสังคมและโลกของตนได้อย่างมีความสุขต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ชุมชนควรมีการทาความเข้าใจและถ่ายทอดความรู้ในการทากิจกรรมต่างๆให้แก่เยาวชนจากรุ่นสู่รุ่นเพื่อความต่อเนื่องในการทากิจกรรมเปิดโอกาสให้เยาวชนคนทุกรุ่นในชุมชนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจไปพร้อมๆกันว่าเพื่อให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีความเอื้ออาทรร่วมแรงร่วมใจกันผ่านขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม

2. ผู้นำชุมชนควรจัดพื้นที่เฉพาะเช่นพื้นที่ในการฝึกซ้อมกีฬา และ ดนตรีพื้นเมืองเนื่องจากเสียงดังอาจรบกวนชุมชนควรมีพื้นที่เป็นสัดส่วนและเปิดโอกาสให้เยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนได้ซึมซับเรียนรู้ในวัฒนธรรมและประเพณีที่ดีงามร่วมสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นแม้ว่าโครงการวิจัยจะสิ้นสุดลงแล้วก็ตาม

3. ควรนำรูปแบบการการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเสบียงบุญเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเยาวชนของชุมชนตำบลบ่อใหญ่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคามที่ได้ดาเนินการในการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาเยาวชนในพื้นที่ที่มีลักษณะและปัญหาคล้ายคลึงกันโดยปรับให้เข้ากับบริบทของชุมชนได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์เกิดภูมิคุ้มกันและลดปัญหาด้านเด็กและเยาวชนโดยการจัดกิจกรรมควรคำนึงถึงความพร้อมและความสนใจของ

เยาวชนรวมทั้งร่วมมือกับโรงเรียนและหน่วยงานอื่นๆในชุมชน

4. เยาวชนควรแบ่งเวลาการทำกิจกรรมให้เหมาะสมเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการเรียนโรงเรียนอาจมีการกำหนดกิจกรรมโดยเฉพาะกิจกรรมที่ส่งเสริมรายได้เข้าในหลักสูตรทางการเรียนการสอนทางวิชาชีพและทาประโยชน์ให้กับสังคม

5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมของเยาวชนเช่นสนับสนุนงบประมาณการประชาสัมพันธ์ และการจัดพื้นที่ในการแสดงกิจกรรมของเยาวชน

เอกสารอ้างอิง

[1] Office of the National Economics and Social Development Board. (2010). **The eleventh national economic and social development plan.** (2012 - 2016). Bangkok : Prime minister's office.

[2] National Youth Development Board 2012 - 2016. (2012). **National Youth Development Plan 2012-2016.** Retrieved on June 2, 2015 from http:http://www.nicfd.cf.mahidol.ac.th/th/index.php/policy/2011-10-13-04-10-00/238-direction-of-development-of-children-and-youth

[3] Mahasarakham Provincial Development Board, 2557 - 2560 (revision), Office Mahasarakham Provincial Office. Provincial Development Strategy Group 2557. Retrieved 25 July 2016 from http://innovation.kpru.ac.th.

[4] Health Promotion Hospital in Ban Bo Big Yai Geographic Information System Health Resources gishealth.moph.go.th/healthmap/info.php?maincode. Retrieved on April 19,

[5] Development Plan Board of Local Government Organization, (2558). **Cognitive Development Plan Local administration of Boonsai subdistrict administrative organization.** 2015. Searched on March 2, 2015. From http://boyai.localgov59.in.th.

[6] Prapasorn Prieam. (2013). **Removal of the Doctor of Philosophy Curriculum Innovation for Lacal Development.** Rajabhat maha sarakham university.

[7] Varathip Kaenjai and his team. (2015). **Development of participatory youth empowerment to create happiness in Nong Khon community, Muang district, Ubon Ratchathani province.** Ubon Rat chathani: Pewet Thai.

[8] Samou Sangson. (1997). **The development of youth participation to prevent the spread of narcotic drugs in Tambon Tha Mai, Phran Kratai Kham pangphet.** thesis M.A. : Kamphaeng Phet : Kamphaengphet Rajabhat University.

[9] Dadatphatt Bonvonchai. (2012). **Development of life-enhancing curriculum for drug prevention for junior high school students.** Schools in Bangkok. Thesis Mahasarakham: Rajabhat Mahasarakham University.

[10] Sittichai Nantaratkul and team. (2015). Develop training courses for youth-driven drug-free training for parents of Mathayom Suksa 3 studentsSurat Thani School Surat Thani. **Surat Thani Rajabhat Journal,** 2(2), July - December.

[11] Phawadee Phantuwongsa. (2000). **Development of understanding and access to and access to the Sufficiency Economy Philosophy and the creation of youth networks in secondary schools using group processes.** Thesis M.E. Khon Kaen University : Khon Kaen University.

[12] Kannika Permanent. (2011). **Effects of the program on learner development on the intellectual and intellectual power of school children.** Prathom 5 Bangkhen School (Whale Memorial) Bangkok. Thesis. M.A. Bangkok : Kasetsart University.